

Lägesbild

Samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning, lokapolisområdena Skärholmen
och Globen, Utbildningsförvaltningen Hägersten-Älvsjö
grundskoleområde

Innehåll

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild.....	2
Inledning.....	3
Syfte.....	3
Källor.....	3
Beskrivning av stadsdelsområdet	4
Geografiskt ansvarsområde	4
Beskrivning av lokalpolisområdet.....	7
Geografiskt ansvarsområde	7
Medborgarlöften.....	7
Beskrivning av brottsligheten.....	10
Beskrivning av tryggheten	20
Prioriterade samverkansområden	25
Unga i riskzon för destruktivt beteende.....	25
Otrygga och brottsutsatta platser	27
Systemhotande brottslighet.....	29
Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer	30

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild

De källor som lägesbilden utgår från visar sammantaget att Hägersten-Älvsjö upplevs som ett tryggt stadsdelsområde utan hög brottsbelastning. Viss variation finns dock mellan brottsområden och de olika stadsdelarna.

De avgränsade platser som valts ut som prioriterade sticker ut vad gäller brottslighet, ordningsstörningar och upplevd otrygghet. Mycket av problematiken på dessa platser och i övriga delar av stadsdelsområdet genereras av ungdomar men även vuxna missbrukare. Liljeholmen, Fruängen/Västertorp/Hägerstensåsen och Älvsjö/Solberga är de geografiska platser som valts ut för kontinuerlig samverkan och riktade insatser. Detta kommer att ske inom ramen för platssamverkan med de olika aktörerna i området.

Sätt till lägesbilden så är unga i riskzon för destruktivt beteende en prioritering som det behövs läggas stor vikt vid. Inom ramen för platssamverkan, riktlinjer, handlingsplaner utifrån Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet och samverkanöverenskommelsens åtgärdsplaner kommer arbetet och insatserna för unga i riskzon för destruktivt beteende och då speciellt kriminalitet att utformas. Stadsdelsförvaltningen utvecklar i samverkan med polis och skola sitt brottsförebyggande arbete avseende unga i risk för kriminalitet. Samverkan stärks mellan socialtjänst, skola, polis och fritid och flera olika funktioner och metoder tas fram för att arbeta med målgruppen. Arbetet i det prioriterade området har koppling till prioriteringen kriminella miljöer där bland annat avhoppbarverksamhet och arbetet mot våldsbejakande extremism utformas.

I prioriteringen särskilt utsatta och sårbara brottsoffer ses bland annat en ökning av bedrägeribrott mot äldre och funktionsnedsatta och en upplevd otrygghet bland vissa grupper. Brott som bedrägeri mot äldre och funktionsnedsatta och grova våldsbrott kopplade till nätvevskriminalitet behöver lyftas och de sistnämnda då med extra fokus på de områden där rekrytering av barn och unga sker

I lägesbilden så framgår vidare att narkotika är ett problem på vissa platser i stadsdelsområdet. Det gäller såväl bruk som försäljning av droger. Älvsjö centrum/Solberga klassas av polisen som öppen drogscen. Försäljning och bruk av narkotika finns även på flera andra ställen i stadsdelsområdet så som exempelvis Liljeholmen, Västberga och Fruängen. En ökning av otrygghet och brottslighet kopplad till vuxna med missbruksproblematik sågs på vissa platser i stadsdelsområdet under 2022 och har fortsatt under 2023. Polisen och stadsdelsförvaltningen kommer inom ramen för samverkansöverenskommelsen att lägga fokus på arbetet mot narkotika. Arbetet mot narkotika är inte en egen prioritering utan kommer att vävas in i det riktade arbetet och åtgärdsplanerna i de övriga prioriteringarna.

Inledning

Stockholms stad och Polisregion Stockholm tecknade den 4 november 2019 en övergripande samverkansöverenskommelse. Under 2023 har överenskommelsen inklusive prioriterade samverkansområden reviderats. Den reviderade samverkansöverenskommelsen föreslås gälla från den 1 januari 2024 och tillsvidare. Den övergripande samverkansöverenskommelsen ligger till grund för lokala samverkansöverenskommelser mellan Stockholms stads förvaltningar och bolag samt lokalpolisområdena.

Inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen tas en gemensam lägesbild fram. Denna lägesbild omfattar Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde och ligger till grund för gemensamma insatser och åtgärder från Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning, lokalpolisområde Globen och Skärholmen, Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret kopplade till de prioriterade samverkansområdena.

Det gemensamma arbetet är tydligt kopplat till Stockholms stads Trygghetsprogram 2024-2027 där det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet genom förebyggande och riktade sociala insatser, arbete med stadens offentliga miljö och stadsutveckling tydliggjorts.

Allt arbetet inom ramen för samverkansöverenskommelsen kommer att ha ett barnperspektiv, jämställdhetsperspektiv samt se till särskilt utsatta och sårbara brottsoffer.

Syfte

En lägesbild utgår från en kartläggning och är en samlad bedömning om brott och otrygghet. I lägesbilden görs en analys av vilka brotts- och trygghetsproblem som är mest framträdande lokalt, deras karaktär och under vilka förhållanden de uppstår. Lägesbilden kan visa var problemen inom ett område är som störst, hur situationen ser ut jämfört med referensdata och hur utvecklingen sett ut över tid. En mer avancerad lägesbild kan också innehålla prognoser eller fördjupningar kring vissa brottstyper. Lägesbilden utgör ett underlag för att välja och planera åtgärder samt visa på vilka problemområden som kräver gemensamma insatser utöver linjeverksamhet. Lägesbilden är stadens och polisens gemensamma bild och skrivs för målgruppen anställda i respektive verksamhet.

Källor

- Brottstatistik BRÅ
- Brottstatistik Polismyndigheten
- Lokala trygghetsforum

- Stockholms stads områdesfakta
- Stockholms stads trygghetsmätning 2017, 2020, 2023
- Polisregion Stockholms trygghetsmätning 2023
- Stockholmsenkäten 2018, 2020, 2022
- Stockholms stads verktyg för stadsmiljö ”Tyck till”
- Synpunktsportalen
- Verksamma och boendes i områdets beskrivning av ordningen och brottsligheten i stadsdelsområdet
- Samverkanspartners bild och beskrivning av ordningen och brottsligheten i stadsdelsområdet
- Enkät svar från medarbetare och samverkansaktörer i stadsdelsområdet
- Medborgardialoger och trygghetsvandringar
- Stockholms stads blankett för avidentifierad information kring våldsbejakande extremism
- Stockholms stads enkät avseende våldsbejakande extremism 2022
- Utbildningsförvaltningens lägesbild för skolor i Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde
- Stockholms stads Socialtjänstrapport 2022
- IA, incidentrapporteringsystemet inom Stockholms stad

Beskrivning av stadsdelsområdet

Geografiskt ansvarsområde

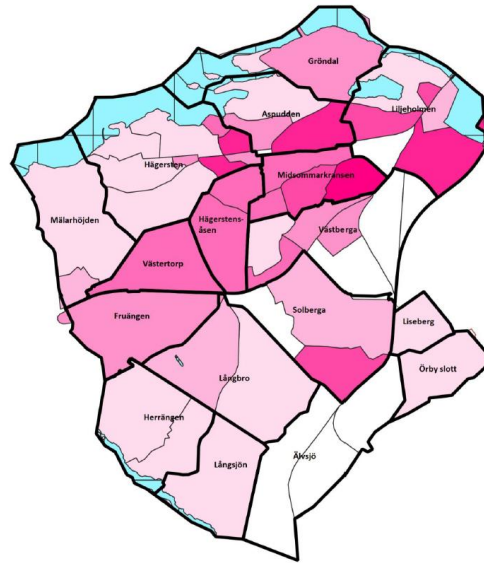
Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde består av 17 stadsdelar. Aspudden, Fruängen, Gröndal, Herrängen, Hägersten, Hägerstensåsen, Liljeholmen, Liseberg, Långbro, Långsjö, Midsommarkransen, Mälarhöjden, Solberga, Västberga, Västertorp, Älvsjö och Örby slott. Idag bor det drygt 127 000 invånare i Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde. Enligt prognosen kommer befolkningen öka till drygt 136 000 2032.

Befolkningstäthet

Teckenförklaring

Boende per km²

0 - 2000
2000 - 4000
4000 - 6000
6000 - 8000
8000 - 10000
10000 - 12000
12000 - 14000
14000 < boende per km ²

Befolkningsfakta

Boende

I stadsdelar som Mälärhöjden och Herrängen dominerar bostäder i småhus, i övriga stadsdelar är lägenheter i flerbostadshus i majoritet. Bostadsrätt är den dominerande boendeformen i flerfamiljshusen.

Utbildning, arbete och ekonomi

Befolkningen i Hägersten-Älvsjö är något mer välutbildad i jämförelse med resten av befolkningen i staden. Majoriteten (66,7 %) av befolkningen har eftergymnasial utbildning mot ungefär 62,2 % i hela staden. Andelen elever som efter årskurs 9 har behörighet för gymnasiestudier är 89,9 % för män och 91,8 % för kvinnor.

Andelen förvärvsarbetande är högre än genomsnittet i staden och medelinkomsten ligger något under genomsnittet för staden men varierar stort mellan stadsdelarna.

Tillit, förtroende och delaktighet

Hägersten-Älvsjö har ett högre valdeltagande än genomsnittet i staden och invånarna har ett förtroende för stadsdelsförvaltning och polis som är högre än genomsnittet i staden¹.

¹ Stockholms stads trygghetsmätning 2023

Särskilda utmaningar i stadsdelsområdet

Öppen drogsцен

I anslutning till Älvsjö torg ligger Älvsjö Resecentrum. Det är en av de mest trafikerade stationerna i Stockholm som erbjuder både pendeltåg och busstrafik. Förutom den dagliga pendlingen som sker via stationen finns Älvsjömässan. Älvsjömässan besöks årligen av närmare en miljon besökare. Älvsjö blir således en naturlig knutpunkt där torget blir ett levande centrum med många besökare. Torget består av gym, näringsidkare, restauranger, apotek mm. Det finns fyra hotell inom gångavstånd.

Älvsjö/Solberga var under flera år klassat som ett utsatt område. Området har dock haft en positiv utveckling och under 2023 gjordes bedömningen att Älvsjö/Solberga inte längre klassades som utsatt område. Området har dock även fortsättningsvis utmaningar och problem. Området kring Älvsjö centrum och delar av Solberga klassas som öppen drogsцен vilket har medfört en ökad otrygghet för boende och näringsidkare vid platsen. Det finns i och med detta flera riskfaktorer för invånarna i området, som exempelvis kan öka risken för ungdomar att dras in i kriminalitet eller missbruk. Under 2023 minskade arean kring den öppna drogsenen och arbete kring platsen kommer vara fortsatt prioriterad i samverkan mellan polis och stadsdelsförvaltningen.

Ett snabbt växande Liljeholmen

Liljeholmen fortsätter att växa och är en av utmaningarna i stadsdelsområdet. Mycket av problematiken i området kommer av att Liljeholmen är en knutpunkt när det gäller kollektivtrafiken. Drygt 30 000 resenärer/dygn passerar Liljeholmen. Gallerian med över 100 butiker, restauranger och ett systembolag ligger i anslutning till kollektivtrafik vilket bidrar till att många resenärer stannar till i området. I Liljeholmen ligger ett stort antal gymnasieskolor, varav de flesta av dem samlade i Campus Liljeholmen, med totalt drygt 3500 elever från hela stor-Stockholm. Det finns även flera grundskolor, vilkas elever passerar Liljeholmens centrum på sin skolväg. I området finns stödboenden, behandlingsboenden och beroendemottagning. I direkt anslutning till centrum och tunnelbanan finns parkmark vilket drar till sig personer med missbruksproblematik och olovliga bosättningar. Allt detta sammantaget bidrar till det höga flödet av anmälningar och händelserapporter.

Beskrivning av lokalpolisområdet

Geografiskt ansvarsområde

Karta över stadsdelsområde Hägersten-Älvsjö. Lokalpolisområde Globen ansvarar för Älvsjö och lokalpolisområde Skärholmen ansvarar för Hägersten-Liljeholmen.

Lokalpolisområdena tar ensidigt fram lokala lägesbilder om brott och otrygghet. Lägesbilden läggs samman med lägesbilderna från stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen för en gemensam analys av de aktuella problemen i området.

Medborgarlöften

Bägge lokalpolisområdena har tagit fram medborgarlöften. Polisen har ensidigt tagit fram medborgarlöften men stadsdelsförvaltningen gör gemensam sak med polisen och ställer sig bakom de framtagna medborgarlöften. Under framtagningsprocessen har polisen tagit hänsyn till sin lokala lägesbild.

Lokalpolisområde Globens medborgarlöften för 2024

Syftet med Lokalpolisområde Globens medborgarlöfte är att synliggöra för medborgare inom lokalpolisområdet att vi prioriterar medborgarnas trygghet och det våldspreventiva arbetet.

Situationen idag

Lokalpolisområde (LPO) Globen omfattar stadsdelsområdena; Enskede, Årsta, Skarpnäck och Älvsjö. Lokalpolisområdet tar löpande fram lägesbilder som ligger till grund för hur vi fördelar våra resurser. Lägesbilderna bygger bland annat på statistiska uppgifter och dialoger med medborgare. En av de frågor som upprepat belyses av medborgarna är trygghet under kvällar och nätter. Stadsdelsområdena har till viss del olika utmaningar och medborgarlöften kan komma att skilja sig åt. Detta medborgarlöfte riktar sig till Älvsjös medborgare.

Insatser för att öka tryggheten

LPO Globen ska verka för att öka tryggheten och minska risken för våld och kriminalitet i offentlig miljö. Vi ska ha hög närvaro och synlighet i vårt lokalpolisområde. Särskilt fokus ska läggas på de platserna och under de tider där det genom aktuell lägesbild är känt att många våldsbrott förekommer och/ eller där det har framkommit att det råder en hög otrygghet, exempelvis Älvsjö station. LPO Globen kommer därmed avsätta resurs under minst 40 av årets 52 helger för en särskild helginsats, i syfte att öka den polisiära närvaron. Helginsatsen har också i uppdrag att samverka med andra trygghetsskapande aktörer. Naturliga samverkanspartners kan exempelvis vara fältassistenter, mobila ordningsvakter och polisens volontärer.

Platssamverkan Älvsjö/Solberga

Stadsdelen Älvsjö och Solberga har under en längre period bedömts vara ett utsatt område men stadsdelen har utvecklats i positiv riktning. Under 2023 bedömdes området inte längre vara ett utsatt område. LPO Globen har tillsammans med stadsdelsförvaltning haft en platssamverkan för att samla verksamma aktörer i området för att gemensamt identifiera åtgärder på lokala problem. Det är ett arbete som kommer att fortsätta att utvecklas under 2024.

Trygghetsvandringar

För att följa upp tryggheten inom Älvsjö sett till den situationella brottspreventionen lovar vi att vara en engagerad och aktiv part i den årliga trygghetsvandring som görs tillsammans med stadsdelsförvaltningen

Lokalpolisområde Skärholmens medborgarlöften för 2024

Syftet med Lokalpolisområde Skärholmens medborgarlöfte är att synliggöra för medborgare inom lokalpolisområdet att vi prioriterar medborgarnas trygghet och det

brottspreventiva arbetet. Det medborgarlöfte som togs fram för 2023 kommer att fortsätta löpa under 2024.

Situationen idag

Lokalpolisområde (LPO) Skärholmen omfattar stadsdelsområdena; Skärholmen och Hägersten-Älvsjö. Lokalpolisområdet tar löpande fram lägesbilder som ligger till grund för hur vi fördelar våra resurser mot en ständigt förändrande problembild. Lägesbilderna bygger bland annat på statistiska uppgifter, dialoger med medborgare och de problembilder som lyfts fram vid samverkan med stadsdelarna. En av de frågor som upprepat belyses av medborgarna är trygghet under kvällar och nätter, speciellt kopplat till centrumanläggningar med omnejd. Stadsdelsområdena har till viss del olika utmaningar och medborgarlöftena kan komma att skilja sig åt. Detta medborgarlöfte riktar sig till Hägersten-Älvsjös medborgare.

Instanser för att öka tryggheten och stärka lokalsamhället

LPO Skärholmen skall verka för att minska risken för kriminalitet och våld i offentlig miljö, aktivt arbeta förebyggande mot brott och öka tryggheten i området. Det finns även ett särskilt fokus, att fånga upp unga i riskzon, som genomsyrar samverkanshelg. Detta för att vi långsiktigt skall kunna fånga upp ungdomar i tid och tillsammans med Socialtjänsten jobba brottsförebyggande. Detta genom att använda flertalet arbetssätt framtagna med bland annat Socialtjänsten, främst genom socialsekreterare hos polis och avhopparprogrammen.

Detta skall vi arbeta för genom hög närvaro i våra centrumanläggningar och intilliggande områden där det genom den delade lägesbilden är känt att det är större aktivitet av kriminella och risken för våldsbrott i den offentliga miljön kan ske. Exempelvis i Liljeholmen med omnejd och Fruängen centrum samt kollektivtrafiken.

LPO Skärholmen kommer avsätta resurs för att arbeta mot detta under minst 40 av årets 52 helger med en särskild samverkansinsats arbeta i syfte att delvis öka den polisiära närvaron där det behövs som mest men även stärka samverkan mellan alla de funktioner som arbetar i våra områden så som nattvandrare, fältassistenter mm.

Utöver detta kommer våra Områdespoliser arbeta i de områdena där det behövs kopplat till lägesbilden samt ha en långsiktig arbetsplan med det brottsförebyggande arbetet.

Platssamverkan Liljeholmen- F/V/H (Fruängen, Västertorp, Hägerstensåsen)

Liljeholmen är inte klassad som en öppen drogscen, men sticker ändå ut i jämförelse med andra delar av stadsdelsområdet Hägersten-Älvsjö utifrån brottsstatistik över anmälda brott. Det kan förklaras med att Liljeholmen är en knypunkt för kollektivtrafiken som sammanbinder tunnelbana, tvärbana och busstrafik.

Tillsammans med stadsdelsförvaltningen har LPO Skärholmen en platssamverkan för att samla verksamma aktörer i området för att gemensamt identifiera åtgärder på lokala

problem. LPO Skärholmen kommer under 2024 fortsätta samt utveckla arbetet inom platssamverkan.

Trygghetsvandringar

För att följa upp tryggheten inom våra stadsdelar sett till den situationella brottspreventionen lovar vi att vara en engagerad och aktiv part i den årliga trygghetsvandring som görs tillsammans med stadsdelsförvaltningen.

Beskrivning av brottsligheten

Hägersten-Älvsjö utmärker sig inte som ett stadsdelsområde med en hög brottsbelastning om man ser till samtliga anmälda brott i förhållande till genomsnittet för anmälda brott i Stockholms stad. Sett till anmälningar, trygghetsmätningar och övriga källor så ses sammantaget inga större förändringar i brottsligheten i jämförelse med föregående års lägesbild.

Brottsligheten i stadsdelsområdets skiljer sig något åt i de olika stadsdelarna och beroende på olika faktorer kopplade till geografiska områden så behöver lokala prioriteringar göras. Exempelvis så är Liljeholmen en plats med en stor dagbefolkning där det finns problem med ordningsstörningar, narkotikarelaterad brottslighet och där många brott anmäls. Fruängen och Västertorp har över tid sammantaget legat något högt när det gäller brott och ordningsstörningar, då speciellt kopplat till unga. Solberga är ett av det mest brottsutsatta områdena i stadsdelsområdet där det förekommer nätvekskriminalitet och rekrytering samt att Solberga och Älvsjö centrum klassas som en öppen drogscen. Västberga ligger ofta högt när det gäller antalet anmälda brott vilket delvis beror på polisstationen som ligger i området dit man transporteras om man är frihetsberövad. I samband med att en person blir frihetsberövad kan nya misstankar om bland annat narkotikabrott uppstå.

Brotts som bedrägeri mot äldre och funktionsnedsatta och grova våldsbrott kopplade till nätvekskriminalitet behöver lyftas och de sistnämnda då med extra fokus på de områden där rekrytering av barn och unga sker.

Anmälda brott Brottsförebyggande rådet²

Enligt brottsförebyggande rådets statistik för anmälda brott år 2022 så ligger Hägersten-Älvsjö stadsdelsområden under genomsnittet i staden närt det gäller totalt anmälda brott per 100 000 invånare. Sett till brott mot person, brott mot liv och hälsa, brott mot frihet

² Hägersten-Älvsjö SDO 3-7 kap. Brotts mot person, 3 kap Brotts mot liv och hälsa, 4 kap Brotts mot frihet och frid, 6 kap Sexualbrott

och frid och sexualbrott så ligger Hägersten-Älvsjö under genomsnittet i staden för samtliga brottområden.

Anmälda brott

	År			
	2021		2022	
	Antal	/100 000 inv	Antal	/100 000 inv
Stockholm kommun				
Totalt antal brott	208 210	21 285	192 435	19 601
3-7 kap. Brott mot person	27 244	2 785	26 000	2 648
3-7 kap. Brott mot person				
3 kap. Brott mot liv och hälsa	10 420	1 065	10 126	1 031
3-7 kap. Brott mot person				
4 kap. Brott mot frihet och frid	13 488	1 379	12 853	1 309
3-7 kap. Brott mot person				
6 kap. Sexualbrott	2 512	257	2 359	240
Stadsdelsområde Hägersten-Älvsjö (Sthlm)				
Totalt antal brott	24 594	19 828	21 860	17 446
3-7 kap. Brott mot person	2 662	2 146	2 372	1 893
3-7 kap. Brott mot person				
3 kap. Brott mot liv och hälsa	985	794	833	665
3-7 kap. Brott mot person				
4 kap. Brott mot frihet och frid	1 327	1 070	1 253	1 000
3-7 kap. Brott mot person				
6 kap. Sexualbrott	268	216	216	172

Stockholm stads trygghetsmätning 2023

Stockholm stads trygghetsmätning genomförs var tredje år. Enligt trygghetsmätningen 2023 så ligger brottsutsattheten för invånarna i Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde i stort sätt i linje med den genomsnittliga stockholmaren (Stockholms stad 18 % och Hägersten-Älvsjö 19 %). Detta innebär att det har skett en liten minskning i Hägersten-Älvsjö i jämförelser med 2020 då 24 % uppgav att de utsatts för någon form av brott. Det finns vissa skillnader gällande utsatthet för brott på stadsdelsnivå. Exempelvis så ligger hot något högt i Solberga och Örby Slott, stöld i Västberga och Örby Slott och skadegörelser i Aspudden. De stadsdelar som sammantaget i trygghetsmätningen rapporterat högst brottsutsatthet är Västberga och Solberga.

Personer med funktionsnedsättning är den grupp som uppger högst brottsutsatthet följt av gruppen kvinnor i Hägersten-Älvsjö.

Polisregion Stockholm trygghetsmätning 2023

Polisens regionala trygghetsmätning 2023 visar att utsatthet för brott i regionen minskar i nästan samtliga undersökta brottstyper – såväl våld, stöld, skadegörelse som hot minskar. Undantaget är bedrägeri, vilket har ökat något mellan 2020 och 2023, från 5,1 procent utsatta 2020 till 5,6 procent utsatta 2023.

Enligt den regionala trygghetsmätningen så ligger brottsutsattheten för invånarna i Hägersten-Älvsjös stadsdelsområde i stort sätt i linje med genomsnittet i Polisregion Stockholm och Stockholms stad (Hägersten-Älvsjö 23 %, Polisregion Stockholm 20 % och Stockholms stad 22 %) Det finns vissa skillnader gällande utsatthet för brott på stadsdelsnivå. Exempelvis så ligger stöld något högt i Aspudden och Solberga, skadegörelser i Fruängen och Västberga och bedrägeri i Långsjö.

Stockholmsenkäten 2022

Andelen ungdomar som någon gång använt narkotika har minskar något sett till 2020 års Stockholmsenkät och ligger i stort sett i linje med genomsnittet i staden. Den rapporterade utsattheten för brott och den självrapporterade brottsligheten ligger i stort sett i linje med eller något under stadens snitt vilket är en liten förbättring sett till 2020 års Stockholmsenkät.

Socialtjänstrapporten 2022

Socialtjänstrapporten ges årligen ut av staden för att ge en samlad bild av stadens socialtjänst och dess utveckling inom de myndighetsutövande verksamhetsområdena. Antal anmälningar per stadsdelsnämnd samt antal av dessa som hanterats inom ramen för utredning, totalt samt fördelat på kön 2022

Stadsdelsnämnd	Antal invånare 0–20*	Antal anmälningar	Antal inledda eller kopplade utredningar**	Antal inledda utredningar***	Flickor	Pojkar
Rinkeby-Kista	13 643	2 993	1 900	799	762	1 138
Spånga-Tensta	11 423	2 215	1 288	546	565	723
Hässelby-Vällingby	20 255	4 214	2 457	1 162	1 076	1 381
Bromma	20 192	2 471	1 450	513	664	786
Kungsholmen	11 462	1 024	457	180	182	275
Norrmalm	12 872	1 254	670	285	355	315
Östermalm	13 835	1 524	920	314	359	561
Södermalm	23 084	2 835	1 360	468	669	691
Enskede-Årsta-Vantör	24 072	5 520	3 338	1 223	1 537	1 801
Skarpnäck	10 790	1 333	626	272	288	338
Farsta	14 629	3 876	2 036	631	899	1 137
Hägersten-Älvsjö	29 588	4 427	2 595	926	1 128	1 467
Skärholmen	9 378	2 766	1 891	670	837	1 054
Totalt i staden	215 565	36 452	20 988	7 989	9 321	11 667

Källa: Sociala System. * Avser medelbefolkningen för helåret i åldersgruppen 0 till 20 år. ** Antalet anmälningar som hanterats inom ramen för utredning antingen genom att ny utredning inletts eller genom att anmälan kopplats till en pågående utredning. ***Antal utredningar som inletts av de anmälningar som avsåg barn som inte redan omfattades av en pågående utredning

Antal anmälningar som lett till utredning utifrån egna svårigheter hos barnet, uppdelat på stadsdelsnämnd och anmälningsorsak 2022

Egna svårigheter hos barnet						
Stadsdelsnämnd	Skolsociala problem	Beteendeproblem	Förseelse/annan brottslighet	Alkohol-/narkotikamissbruk	Psykisk ohälsa	Övrigt*
Rinkeby-Kista	110	171	104	98	51	22
Spånga-Tensta	97	161	64	103	90	113
Hässelby-Vällingby	89	167	72	108	65	24
Bromma	131	146	84	124	99	25
Kungsholmen	24	36	23	44	35	12
Norrmalm	42	23	9	48	99	11
Östermalm	72	64	41	52	90	4
Södermalm	106	138	75	144	116	26
Enskede-Årsta-Vantör	173	311	193	195	192	57
Skarpnäck	57	74	43	85	83	16
Farsta	170	290	172	167	141	37
Hägersten-Älvsjö	149	251	156	163	246	51
Skärholmen	167	280	97	77	97	26

Källa: Sociala System. *Antal under 4 redovisas ej. **Övrigt avser misstanke om annat missbruk, annat skäl (hos barnet).

Polisen är den vanligaste uppgiftslämnaren men deras andelar av anmälningarna minskade något under 2022 jämfört med 2020 och 2021. Medan skolan såväl som hälso- och sjukvården står bakom en ökad andel av anmälningarna.

Lagföringsbeslut mot ungdomar (15–20 år) utgör 18 procent av samtliga lagföringsbeslut, trots att denna åldersgrupp endast utgör 8 procent av den straffbara befolkningen. Jämfört med föregående år har visserligen lagföringsbesluten minskat något i gruppen 18–20 år och sett över en tioårsperiod har de minskat väsentligt. Trots detta är det antalet lagföringsbeslut relativt sett större i de yngre åldersgrupperna än i de äldre. Inom staden pågår sedan flera år olika utvecklingsarbeten gällande arbetet med brottsprevention och unga lagöverträdare. En strategi för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet antogs för 2019–2022, vilken syftar till att skapa förutsättningar för ett strukturerat, kontinuerligt och långsiktigt socialt arbete i samverkan mellan ansvariga myndigheter och civilsamhället.

Lägesbild och orsaksanalys Familjeenheten Individ och familj Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning 2023

Stadsdelsförvaltningen har löpande arbete enligt den samverkansmodell som Brå tillsammans med Polisen och SKR tagit fram. Polis och kommun tar löpande fram en lägesbild som bygger på vad verksamheter identifierar som problem inom sitt ansvarsområde. Utifrån detta görs prioriteringar och orsaksanalys varvid åtgärder vidtas. Uppföljning av insatser görs löpande i flertalet fall, men är mer av typen produktionsuppföljning än att följa upp processer och effekter.

Inom ramen för överenskommelsen finns ett särskilt prioriterat område; ungdomar som begår brott. Utifrån den arbetsgrupp som etablerats som gjort fördjupad kartläggning och orsaksanalys har det identifierats att det finns en grupp ungdomar i stadsdelen som på grund av kriminalitet behöver stöd och hjälp att bryta sin destruktiva livsstil.

En rad problem har identifierats och ett område som sticker ut är ungdomar som begår olika typer av brott och umgås med andra kriminella. Över 40 ungdomar har i år identifierats och en rad insatser genomförs, såväl sociala (generella och riktade) indikerade såväl som situationella insatser. Av dessa erhåller några den sociala insatsen *intensivteam*. För att kunna erbjuda fler insatser och arbetssätt riktade till denna målgrupp har också behov identifierats av att utöka insatserna med funktionell familjeterapi (FFT), med att öka möjligheten att erbjuda SKKP samt att göra fler SAVRY-bedömningar.

Den orsaksanalys som genomförts visar på många individuella riskfaktorer och delvis olika bakomliggande orsaker hos de pojkar som är aktuella. Flertalet av de som identifierats bor i det utsatta området Solberga/Älvsjö, men inte alla. Så gott som samtliga har frånvaro i skolan och saknar betyg i vissa ämnen. Merparten har föräldrar med bristande omsorgsförmåga. En del av gruppen har även intellektuell funktionsnedsättning och diagnoser inom autismspektrumet. Merparten har heller inte fungerande fritidssysselsättning och många konsumerar narkotika av olika slag. Ett fåtal har stora problem med eget missbruk eller missbruk sin hemmiljö.

Utöver denna grupp finns det också ett stort antal ärenden där det inkommit oro för barn i åldrarna 10-15 år, där man valt att inte inleda utredning. Bland dessa finns dock många familjer som skulle behöva erhålla ett stöd som förebygger att det normbrytande beteendet fortsätter och etableras. Fältassistenter har påbörjat arbetet med den nya förebyggande insatsen "Nätsam", som bygger på att inom ramen för serviceytan jobba med familjen och nätverket med att stärka skyddsfaktorerna. Nu ser vi ett stort värde i att justera Nätsam så att innehållet ligger i linje med Socialstyrelsens material om SSPF-individ, från och med 2024.

Under 2023 (fram till 17/11) har det inkommit oro för 336 barn (unika ärenden, ej antal anmälningar) mellan 10-15 år på grund av kriminalitet, beteende eller förseelse (se info Diarienummer: Sid 14 av

Lokalpolisområdena Skärholmen och Globen:

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen Hägersten-Älvsjö grundskoleområde

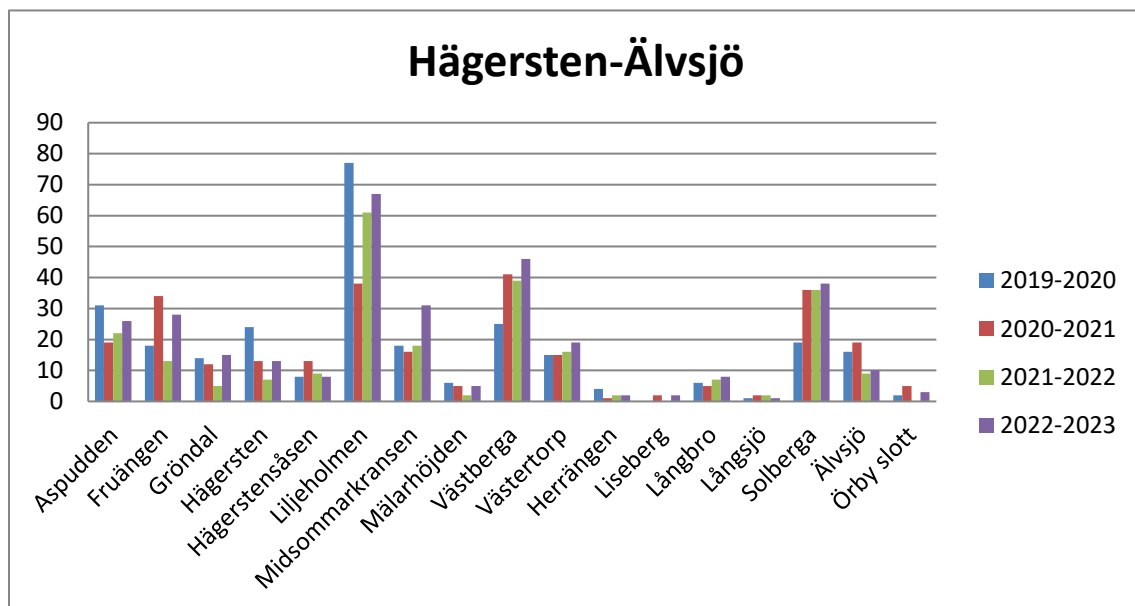
nedan) där socialtjänsten bedömt att utredning ej ska inledas. Socialtjänsten inleder sedan 2023 utredning på fler ärenden, men på grund av ett ökat inflöde av orosanmälningar är denna siffra ändå högre jämfört med 2022 och 2021.

- Kriminalitet (t.ex. stöld och våldsbrott)
- Förseelse (ett brott som har ett lindrigt straffvärde, t.ex. snatteri, klotter andra mindre lagöverträdelser)
- Beteende (t.ex. utagerande, allvarliga konflikter, vistas i kriminella miljöer).

Brottsområden

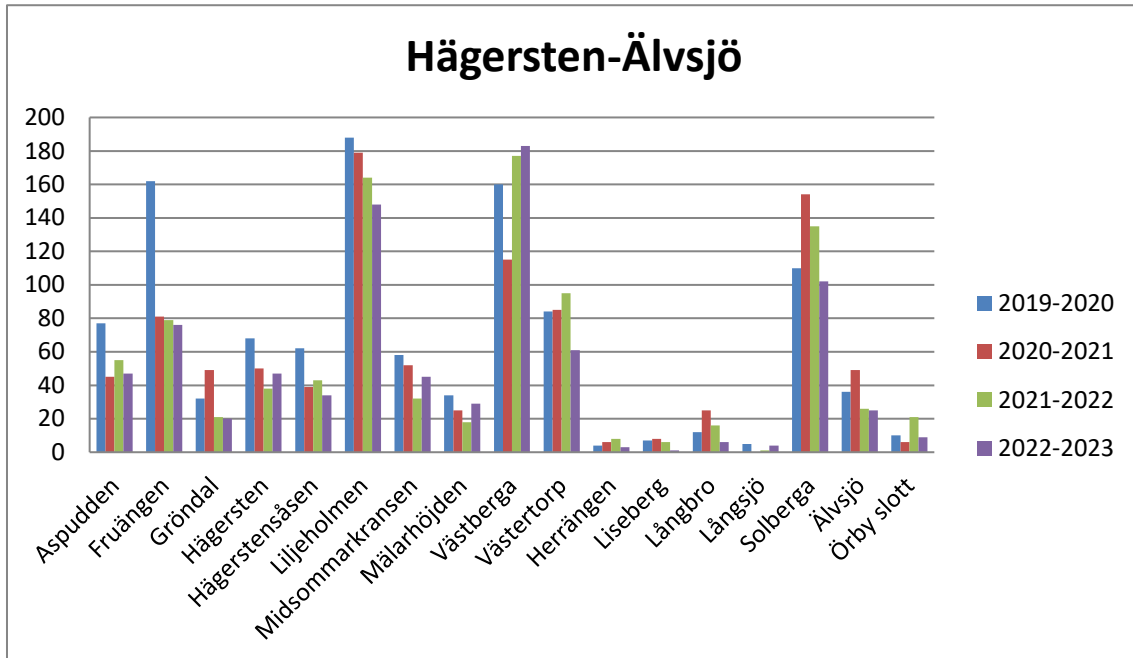
Statistiken som tagits fram är i tidsintervallen från 1 september till 31 augusti, det vill säga från 1 september 2019 – 31 augusti 2020 (2019 – 2020), 1 september 2020 – 31 augusti 2021 (2020 – 2021) och 1 september 2021 – 31 augusti 2022 (2021 – 2022) och 1 september 2022 – 31 augusti 2023 (2022 – 2023).

Våld i offentlig miljö

Denna brottskategori sker som mest sena kvällar och under helger. Målsägande är i de flesta av fallen en vuxen man som blir utsatt för misshandel av en obekant gärningsman. De områden som utmärker sig är Västberga, Liljeholmen och Solberga. Liljeholmen har högst andelen anmälda brott inom denna kategori. En bidragande faktor till att Liljeholmen sticker ut så pass mycket är att det är en knutpunkt för lokaltrafiken och det finns flertalet stödboenden för hemlösa och missbrukare inom en liten radi

Narkotikabrottsligheten

Eftersom narkotikabrott är en brottskategori som saknar målsägande uppdagas dem i de flesta fall genom polisiär närvaro eller genom tips till polisen. Det betyder att en ökad mängd av anmälda narkotikabrott på en specifik plats ofta är resultatet av polisen närvaro och polisiära ingripanden. Statistiken kan däremot visa hur polisen valt att lägga sina resurser, vilket ofta är baserat på iakttagelser från allmänhet eller andra former av underrättelser. På så vis ger statistiken en viss bild av hur narkotikabrottsligheten är utbredd, även om mörkertalet är stort.

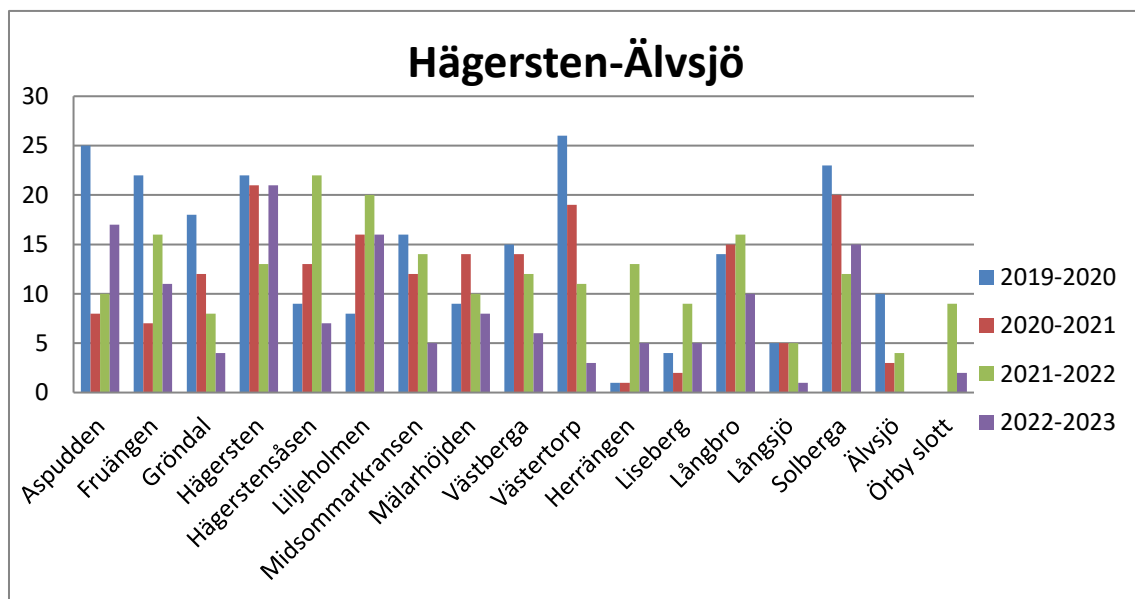
Älvsjö centrum/Solberga är klassad som en öppen drogscen. Det är även det område som utmärker sig i jämförelse med hela stadsdelsområdet i relation till antalet invånare. Även andelen anmälda brott i Älvsjö/Solberga är höga. En av anledningarna till detta kan vara att Älvsjö resecentrum finns i Älvsjö och i direkt anslutning till Solberga. Älvsjö resecentrum är knutpunkten för kollektivtrafiken vilket dagligen medför en stor genomströmning av människor. Stadsdelen har även tidigare bedömts vara ett utsatt område vilket har medfört att polisen valt prioritera stadsdelen med sin närvaro. Liljeholmen är inte klassad som en öppen drogscen, men sticker ändå ut i jämförelse med andra delar av stadsdelsområdet Hägersten-Älvsjö utifrån brottsstatistiken över anmälda brott. Det kan förklaras med att Liljeholmen är en knutpunkt för kollektivtrafiken som sammanbinder tunnelbana, tvärbana och busstrafik. Det ligger också i direkt anslutning till Liljeholmens centrum. Därmed är det ett stort antal

besökare i Liljeholmen varje dag. Dessa knutpunkter blir ofta en hotspot för kriminalitet, exempelvis narkotikabrottslighet.

Västberga är det område som i perioden 2022-2023 i hela stadsdelsområdet Hägersten-Älvsjö som har högst antal anmälda narkotikabrott. En anledning till det höga snittet skulle kunna vara det faktum att Västberga polisstation ligger belägen i området. Västberga är en av två polisstationer med en arrest, det är således dit man transporteras om man är frihetsberövad. Det kan hända i samband med att en person blir frihetsberövad att nya misstankar om bland annat narkotikabrott uppstår.

I Stockholmsenkäten framkommer det att pojkar som någon gång använt narkotika ligger i linje med, eller strax under snittet för Stockholm Stad. När det gäller flickor som någon gång använt narkotika så ligger flickor i åk 9 i linje med stadens snitt och flickor i åk 2 på gymnasiet något över stadens snitt. Överlag så har andelen ungdomar i Hägersten-Älvsjö som någon gång använt narkotika minskat något i förhållande till föregående mätning.

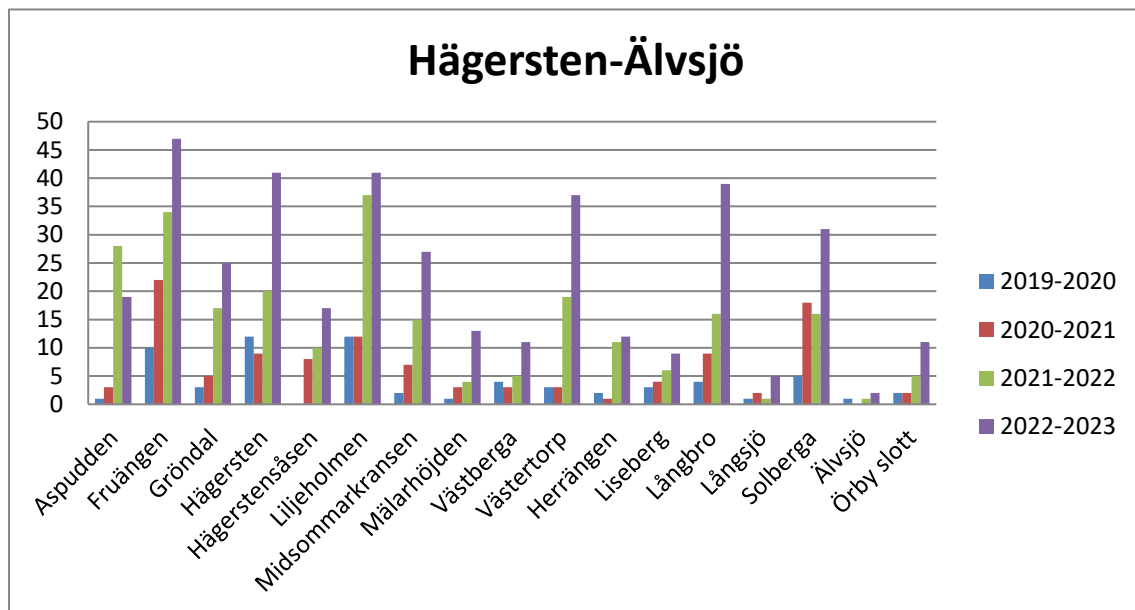
Inbrott i bostad (ej fritidshus)

I hela stadsdelsområdet har andelen inbrott och inbrottsförsök minskat över tid. Inbrotten sker oftast under de mörka månaderna på året samt under semestertider. Genom att polisen hjälper till med att starta upp fler grannsamverksföreningar, ökar möjligheterna att förebygga brott och minska otryggheten i bostadsområden i våra

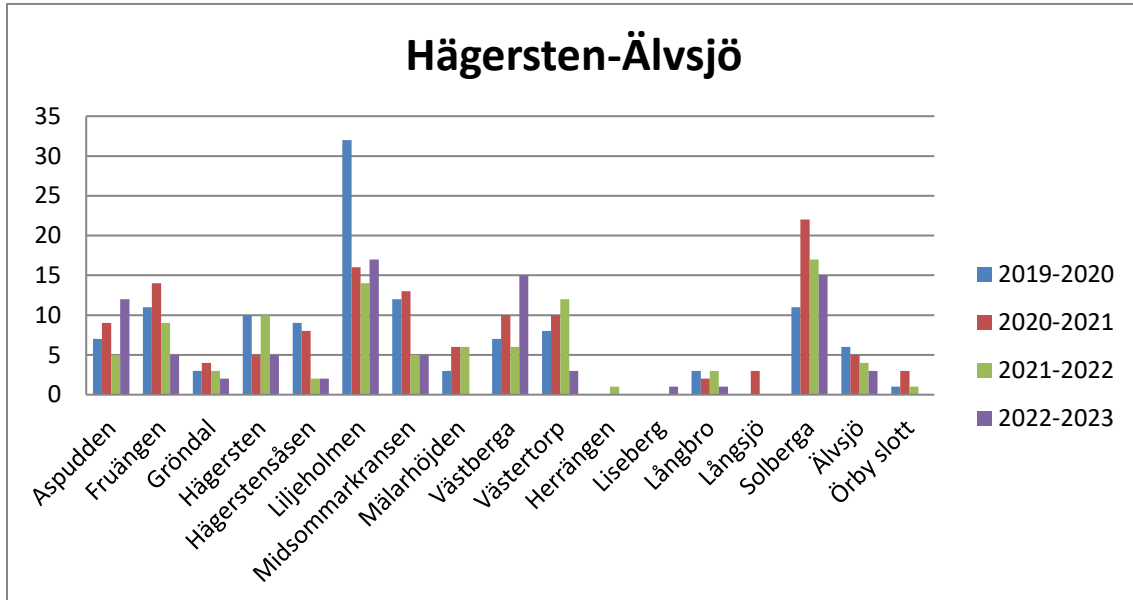
lokalpolisområden. Detta genom att de boende själva tar ett ansvar för att vaka över sina bostäder och vad som händer och sker i det egna närområdet. Föreningsverksamhet och samarbeten mellan medborgarna i bostadsområden har även lyfts fram som en faktor som kan stärka den kollektiva förmågan i det lokala området, vilket också är en viktig del i arbetet med grannsamverkansföreningar.

Bedrägeribrott mot äldre/ funktionsnedsatta

Denna brottskategori har ökat de senaste åren och denna negativa trend fortsätter för hela stadsdelsområdet. Under 2022-2023 har andelen anmälda brott kraftigt ökat till skillnad från tidigare år. Målsägandena i denna brottskategori är ofta äldre personer vilket gör dem särskilt sårbara för bedrägerier.

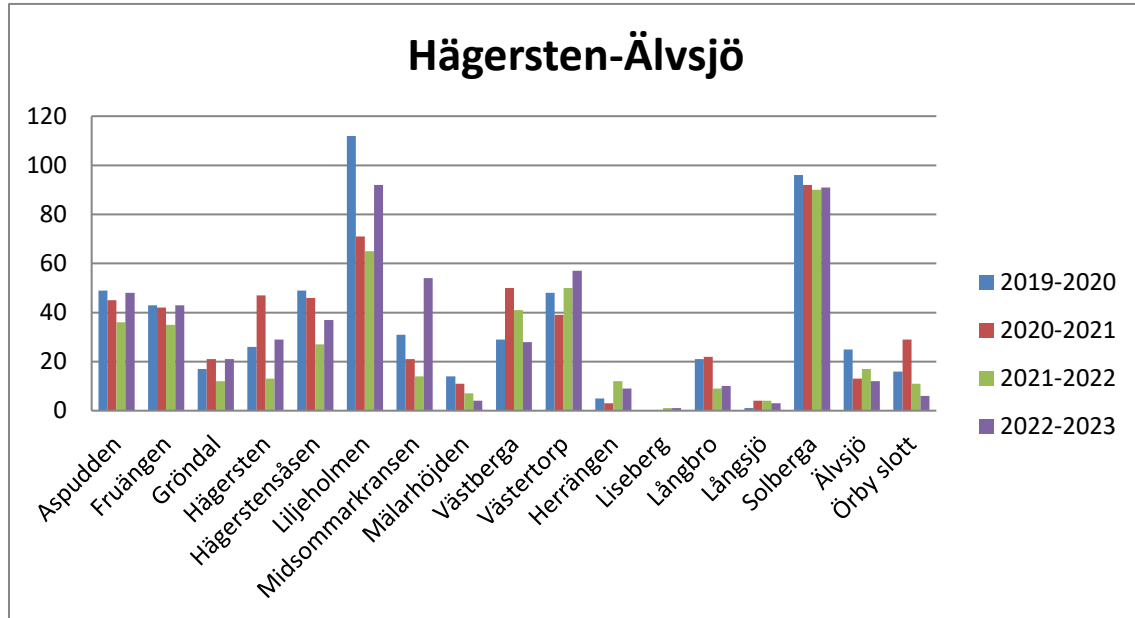
Personrån

Brotten sker oftast under kvälls- och nattetid. Kollektivtrafiken har en tendens att bli en så kallad "hot spot" för dessa brott, det betyder att målsäganden i flera fall blivit identifierad av en gärningsman i anslutning till kollektivtrafiken, rånet kan däremot sedan ske på en avlägsen plats en bit där ifrån.

Högst antal anmälda brott skedde i Liljeholmen vid den senaste mätningen. Både Älvsjö station och Liljeholmen är stora knutpunkter för tåg, tunnelbana, tvärbana och busstrafik. Solberga ligger i anslutning till Älvsjö station med större grönområden och mer gångstråk, vilket kan förklara varför andelen anmälda brott är så många.

Våld i nära relation

Denna brottslighet har ett stort mörkertal, då anmälningsbenägenheten är låg. Från år 2019 fram tills 2023 har det skett en ökning i anmälda brott. Generellt sett antyder det att anmälningsbenägenheten har ökat och inte brottet i sig. Däremot går det inte att utesluta ökningen under denna period faktiskt beror på en ökning av brottsligheten med tanke på den dåvarande pandemin och det faktum att fler tillbringade mer tid i sina hem.

Beskrivning av tryggheten

Hägersten-Älvsjö utmärker sig inte som ett stadsdelsområde med en hög upplevd otrygghet i förhållande till genomsnittet för Stockholms stad, däremot så skiljer sig tryggheten åt i stadsdelsområdets olika stadsdelar.

Inga större förändringar har skett vad gäller den upplevda tryggheten i Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde sedan tidigare lägesbild och den sammantagna informationen som framkommit i 2023 års lägesbild.

Gruppen funktionsnedsatta upplever en högre grad av otrygghet än övriga och är även aningen mer brottsutsatta.

Stockholms stads trygghetsmätning 2023

Resultatet från Stockholms stads trygghetsmätning 2023 visar att invånarna i Hägersten-Älvsjö i mindre utsträckning känner oro för att utsättas för brott eller för att vistas i

offentliga miljöer av något slag, än den genomsnittliga stockholmaren. De brott som flest invånare känner oro för är inbrott i bostaden, rån och hot, trakasserier och bedrägerier på internet men inte i högre grad än vad den genomsnittlige stockholmaren gör.

Det finns vissa skillnader stadsdelarna emellan. Exempelvis anger de boende i Solberga, Aspudden och Fruängen en aning större generell oro för att bli utsatt för brott av något slag än genomsnittet i staden. I Solberga finns en högre grad av oro i bostadsområdet och i stadsdelarna Solberga, Aspudden och Västertorp beskrivs en större otrygghet i bostadshuset eller i nära anslutning till det.

Personer med funktionsnedsättning är den grupp som uppger högst oro för att utsättas för brott i Hägersten-Älvsjö.

Invånarna i Hägersten-Älvsjö upplever i mindre grad än den genomsnittlige stockholmaren olika former av ordningsstörningar. Samtliga former av störning så som nedskräpning, klotter, berusade eller narkotikapåverkade personer, stökiga grannar och ungdomar som stör ordningen ligger sammantaget under genomsnittet i staden.

Hägersten-Älvsjös stadsdelsområde ligger sammantaget under genomsnittet i Stockholms stad då det gäller narkotikahandel som sker öppet på gata eller torg. Stadsdelarna Solberga, Fruängen och Liljeholmen ligger något över genomsnittet i staden. Stadsdelen Aspudden ligger över stadens snitt när det gäller berusade personers som stör ordningen, tillhåll för narkotikamissbrukare och narkotikamissbruk på offentlig plats. Hägersten-Älvsjö ligger sammantaget under genomsnittet i staden då det gäller ungdomar som stör ordningen. Stadsdelarna Aspudden, Fruängen, Västertorp och Långsjö något över snittet och Solberga klart över snittet. I stadsdelarna Fruängen och Västertorp ses dock en positiv trend och en minskning när det gäller ungdomar som stör ordningen.

Polisregion Stockholm trygghetsmätning 2023

Polisens regionala trygghetsmätning 2023 visar att andelen som uppger att de är otrygga uppgår till 20,9 procent, vilket är en minskning i jämförelse med 2020 då andel otrygga uppgick till 26,0 procent. Nedgången sker i samtliga åldersgrupper samt för både män och kvinnor. Även om otryggheten har minskat, så är skillnaden mellan män och kvinnor konstant, där dubbelt så många kvinnor som män upplever otrygghet. Enligt den regionala trygghetsmätningen så uppger invånarna i Hägersten-Älvsjös stadsdelsområde en något högre grad av trygghet än genomsnittet i Stockholms stad.

Stockholmsenkäten 2022

I Stockholmsenkäten framgår det sammantaget att ungdomarna i Hägersten- Älvsjö har en upplevelse av trygghet i sitt bostadsområde som ligger över stadens genomsnitt.

Utbildningsförvaltningens lägesbild för skolor i Hägersten-Älvsjö

Det finns totalt 19 kommunala grundskolor i Hägersten Älvsjö varav sju är F-9-skolor och en är F-7 (växer underifrån). Det finns 18 fristående grundskolor samt åtta anpassade grundskolor (sex i kommunal regi och två i fristående regi).

Det finns 15 gymnasieskolor i stadsdelen varav 13 i fristående regi. Utöver dessa finns tre anpassade gymnasieskolor.

Det är ca 14 900 folkbokförda elever i stadsdelen i grundskoleålder (åk 1–9). Av dem går ca 10 850 i någon av de kommunala skolorna och 2300 i någon av de fristående. Resterande elever går i skolan i andra stadsdelar eller i andra kommuner.

Under perioden januari-oktober 2023 placerades 48 nyanlända elever i stadsdelens kommunala grundskolor, vilket är en minskning från föregående år.

Resultat

Resultaten för de kommunala skolorna i stadsdelen varierar. Genomsnittet ligger generellt något över stadens utom meritvärdet i åk 9 som ligger något under. Resultaten i åk 6 har återigen vänt uppåt efter en nedåtgående trend. Stadsdelen följer i stort sett stadens resultat vad gäller kunskapsutveckling, i behörigheten i åk 9 kan vi se en positiv trend i stadsdelen.

Socioekonomiskt index

Ett lågt socioekonomiskt index på en skola innebär att skolan generellt sett har gynnsamma förutsättningar för ett bra resultat. Ett högt index signalerar att skolan har mer ogynnsamma förutsättningar. Ett index på 100 är genomsnittet för Stockholms stad. Indexet beräknas utifrån invandring till Sverige och i så fall invandringsår, vårdnadshavarnas utbildningsnivå, om vårdnadshavare uppbär ekonomiskt bistånd, boende- och familjesituation (i vilken utsträckning eleven bor med en eller två vårdnadshavare). Det finns också två strukturella värden - vilket område eleven bor i och var skolan är belägen. Indexet är beräknat utifrån en statistisk modell med ovanstående variabler.

Skolenhet	Index 2022-23
Herrängens skola	19
Långbrodalsskolan	20
Årstadalsskolan	22
Gröndalsskolan	23
Hägerstenshamnens skola	24
Mälarhöjdens skola	24
Sjöviksskolan	26
Johan Skytteskolan	27
Midsommarkransens skola	30
Ekensbergsskolan	36
Tellusborgsskolan	82
Nybohovsskolan	90
Kämpetorpsskolan	102
Hägerstensåsens skola	108
Aspuddens skola	110
Sjöängsskolan	114
Fruängens skola	160
Solbergaskolan	226
Västertorpsskolan	231

Tabell 3. Socioekonomiskt index per kommunal grundskola i Hägersten Älvsjö
Källa: Utbildningsförvaltningen, ekonomienheten 2023

Trygghet

Enligt Grundskoleundersökningen som genomförs i skolorna varje läsår i årskurs 2, årskurs 5 och årskurs 8 känner de flesta eleverna i Hägersten Älvsjö sig trygga på skolan de går i. Känslan av trygghet har ökat i åk 2 och åk 8 men sjunkit något i åk 5 jämfört med 2022.

Frånvaro

I oktober 2023 hade de kommunala skolorna i stadsdelen totalt 112 elever med mer än 50 % frånvaro. Siffran för oktober 2022 var 137 elever och okt 2021 164 elever. En positiv trend över de tre senaste åren.

Ordningsstörningar

Ordningsstörningar är en viktig del av den upplevda tryggheten i stadsdelsområdet då ordningsproblem är kopplat till otrygghet och oro. Mätningar, statistik och inkommen information visar att det i vissa delar av stadsdelsområdet förekommer omfattande ordningsstörningar. På en del platser är behovet av ordningshållning av sådan art att det behövs personal med särskilda befogenheter. Sedan 2018 är ordningsvakter behöriga att tjänstgöra inom begränsade områden av Älvsjö, Fruängen, Liljeholmen och Västertorp enligt 3 § lagen om ordningsvakter (LOV 3). Utifrån lägesbild finns ett behov av utökat

LOV 3 på befintliga platser men även på andra platser i stadsdelsområdet. Från och med en 1 januari 2024 gäller ny lagstiftning för ordningsvakter. Enligt beslut av RPC den 6 juli (A377.365/2023) omfördelas verksamhetsansvar för ordningslagsverksamhet och ordningsvaktsverksamhet m.m. som tidigare legat på RA till Noa (avseende processansvaret) och till polisregionernas kanslier avseende verksamhetsansvaret. Skälet är att tillståndsverksamheten ska komma ännu närmare den brottsförebyggande verksamheten. Utöver detta har riksdagen fattat beslut om en ny lag om ordningsvakter (2023:421) som ger helt nya förutsättningar än tidigare att använda ordningsvakter i brottsförebyggande syfte. Genom den nya lagen införs bl.a. en helt ny tillståndsprocess vilket gör att stadsdelsområdet ges möjlighet att använda sig av ordningsvakter på fler platser.

Statistiken från Stockholms stads mobila ordningsvakter visar att de gör majoriteten av sina ingripanden i Liljeholmen och att det främst handlar om tillsägelser, kontroll av person, avvísning av person, omhändertaganden enligt LOB och assisterande av andra ordningsvakter.

Att statistiskt fastställa platser där det förekommer ordningsstörningar utöver vad man kan se som ”normalt” låter sig inte göras på ett enkelt sett. Det saknas ofta statistiskt underlag på de platser där förvaltning, boende, verksamma och övriga aktörer i området beskriver ordningsstörningar då det inte anmäls. Ordningsstörningar på dessa platser är dock en bidragande orsak till den upplevda otryggheten i området.

Information från medarbetare, invånare och verksamma i stadsdelsområdet

Trygghetvandringar och dialoger

Dialogen med boende och verksamma i stadsdelsområdet är en viktig del av det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Dialog med förvaltningen och polis kan föras på flera sätt så som exempelvis medborgardialoger, öppna nämndmöten, synpunktsportalen, Tyck till App, funktionsbrevlåda, trygghets dialoger och vandringar och olika former av event. Stadsdelsförvaltningen och polisen följer kontinuerligt upp inkommen information och från boende och verksamma i området och kompletterar med information från fältassistenter, personal vid fritidsgårdar, pensionärsrådet, parkingenjörer och övriga aktörer i området.

Enkät Aktuell lägesbild

Stadsdelsförvaltningen och polisen skickar varje månad ut en gemensam enkät där medarbetare, verksamma och olika samverkanspartners bidrar till den aktuella lägesbilden i stadsdelsområdet.

Sammantaget så är informationen som inkommer relativt samstämmig och beskriver bland annat problem med ungdomar som stör ordningen, begår brott, använder narkotika och skapar otrygghet. Det finns en oro kring ungdomar och barn som har ett gränsöverskridande beteende och som vistas i miljöer där det finns risk för att hamna i ett destruktivt beteende och kriminalitet. Vidare så upplevs problem med drogförsäljning och påverkade personer på offentlig plats. Områden som enligt den inkomna informationen upplevs som mer otrygga och brottsutsatta än andra är framförallt Liljeholmen, Västertorp, Fruängen, Solberga/Älvsjö centrum och Västberga. I Fruängen och Älvsjö centrum/Solberga ligger tonvikten på barn och unga som begår brott och skapar otrygghet och i Liljeholmen och Västberga på vuxna missbrukare som begår brott och skapar otrygghet.

Prioriterade samverkansområden

I den övergripande samverkansöverenskommelsen finns fem stadsövergripande prioriterade utmaningar utpekade där samverkan är särskilt påkallad på såväl lokal som central nivå. Med utgångspunkt i den lokala lägesbilden prioriteras efter en gemensam analys inom vilka områden gemensamma åtgärder ska ske. För respektive samverkansområde ska hänsyn tas till den tillgängliga lokala resursen samt vilka av stadens övergripande verksamheter och polisens regionala verksamheter som kan tas i anspråk.

Unga i riskzon för destruktivt beteende

Beskrivning av området:

För att förebygga eller komma tillrätta med kriminalitet, missbruk, psykisk ohälsa, våldsbejakande extremism och andra destruktiva beteenden hos barn och unga krävs ett systematiskt och långsiktigt förebyggande arbete. Viktiga skyddsfaktorer är trygga uppväxtförhållanden, välfungerande skolgång och meningsfull fritid. Arbetet för att stärka dessa skyddsfaktorer kring barn och unga behöver prioriteras. Samverkan runt barn och unga som begår brott eller riskerar att begå brott är avgörande och kan ske såväl på grupp- som individnivå. Tidiga insatser är ofta effektiva för både individ och samhälle.

- Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.
- Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Barn och unga i risk för destruktivt beteende är tydligt prioriterat i stadsdelsområdet där med förebyggande och riktande insatser formulerade åtgärdsplaner.

En stor del av de källor som ligger till grund för lägesbilden visar att en stor del av brottsligheten, ordningsstörningar och den upplevda otryggheten i stadsdelsområdet genereras av ungdomar och unga vuxna. Dels av ungdomar som bor i stadsdelsområdet och dels av ungdomar och unga vuxna som bara vistas i stadsdelsområdet. Invånare och verksamma i stadsdelsområdet uttrycker att ungdomar, oftast i gäng, skapar otrygghet. De kopplar även brottslighet till ungdomar då främst skadegörelse, klotter, personrån samt narkotikabrott.

I området Älvsjö centrum/station och Solberga finns problem med nätverkskriminella ungdomar och unga vuxna, både som bor i området och som kommer från andra delar av stockholmsregionen. Barn och ungdomar vistas på platser där det förekommer drogförsäljning, kriminalitet. Risk/rekrytering till kriminella nätverk.

I området kring Liljeholmens centrum och Trekantsparken uppehåller sig barn och unga till och från som begår brott, ordningsstörningar och skapar otrygghet. Det rör sig om både barn och ungdomar som bor i stadsdelsområdet men då Liljeholmen är en knutpunkt och det finns ca 3 500 gymnasielever i området så samlas det även ungdomar från hela Stockholmsregionen på platsen. Miljön kring Liljeholmen kan ses som en riskmiljö för ungdomar, eftersom de där vistas på samma plats som unga vuxna och äldre som begår brott och har en missbruksproblematik.

Polis, stadsdelsförvaltning verksamma, boende och övriga aktörer i stadsdelsområdet har över tid uppmärksammat en ökande problematik runt grupper av barn och ungdomar i flera stadsdelar framför allt Fruängen, Västertorp, Hägerstenåsen men även andra områden som begår brott och ordningsstörningar samt skapar otrygghet.

Hägersten-Älvsjö arbetar utifrån Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och ungs vuxna dras in i kriminalitet och har en lokal handlingsplan.

Samverkan mellan skolan, socialtjänst, polis och fritid stärks och är av vikt för att lyckas med uppdraget för de unga som är i riskzon att hamna i destruktivt beteende.

Olika metoder utvecklas och inom ramen för samverkansöverenskommelsen struktureras arbetet med att förebygga och förhindra att barn hamnar i ett destruktivt beteende upp och beskriv i åtgärdsplaner.

Otrygga och brottsutsatta platser

Beskrivning av området:

Platser som uppvisar problematik med exempelvis öppen narkotikahandel, ordningsstörningar, olovliga bosättningar, skadegörelse och omfattande nedskräpning kräver i hög grad gemensamma insatser från flera samhällsaktörer för att problemen ska kunna åtgärdas. Om ett område har platser med hög brottslighet och otrygghet kan det leda till en negativ spiral då invånare och besökare undviker platsen. Otrygga och brottsutsatta platser löper risk att förlora service och näringsliv samt att kriminell närvaro skapar en arena för nyrekrytering. Det finns även risk att både förtroendet för samhället och den kollektiva förmågan minskar.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Platssamverkan Liljeholmen

Mycket av problematiken i området kommer av att Liljeholmen är en knutpunkt när det gäller kollektivtrafiken. Ca 30 000 resenärer/dygn passerar Liljeholmen. Gallerian med över 100 butiker, restauranger och ett systembolag ligger i anslutning till kollektivtrafik vilket bidrar till att många resenärer stannar till i området. I Liljeholmens centrum finns det även ett flertal restauranger och krogar. Här ligger ca 13 gymnasieskolor, varav åtta av dem samlade i Campus Liljeholmen, med totalt drygt 3500 elever från hela stor-Stockholm. Det finns även flera grundskolor, vilkas elever passerar Liljeholmens centrum på sin skolväg. I området finns stödboenden, behandlingsboenden och stadsdelsområdets beroendemottagning.

Både invånare, verksamma och medarbetare inom polisen och stadsdelsförvaltningen ser stora problem med narkotikarelaterad brottslighet i Liljeholmen. Det föreligger en stor risk att ungdomar kommer i kontakt med missbrukare och får tillgång till droger Även bruk/missbruk av alkohol på offentlig plats upplevs som ordningsstörande och då främst i Trekantsparken, gångvägen upp till Nybohov och Katrinebergsbacken. Antalet anmälda brott ligger högt sett till snittet i stadsdelsområdet och det är omfattande problem med vuxna missbrukare, olovliga bosättningar och ordningsstörningar.

Platssamverkan Liljeholmen har pågått sedan 2018 där aktörer som påverka tryggheten och det brottsförebyggande arbetet på platsen deltar och där åtgärdsplan/åtgärdsplaner upprättas.

Platssamverkan Fruängen/Västertorp/ Hägerstensåsen

Stadsdelarna har till och från över tid haft problem med brottslighet och otrygghet som legat över stadens snitt exempelvis i Stockholms stads trygghetsmätning 2017 så framkommer en självrapporterad utsatthet för brott och upplevd otrygghet bland invånarna i Västertorp över stadens snitt i samtliga brottskategorier.

Utifrån den sammantagna lägesbilden där anmälda brott, trygghetsmätningar, händelserapporter, medborgardialoger, trygghetsvandringar, information från boende, verksamma och medarbetare samt i kontakten med olika aktörer i stadsdelen så behövs kontinuerligt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete på platsen.

Fruängen, Västertorp och Hägertensåsen hänger ihop geografiskt och många av anmälningarna/rapporterna handlar om ungdomar i grupp som skapar otrygghet och misstänks begå brott använda narkotikan. Den inrapporterade utsattheten och oron i kombination med den oro som kommer till uttryck på annat sätt gör att Fruängen, Västertorp och Hägertensåsen ses som en gemensam utmaning då problembilden delvis hänger samman med de olika områdena och det i stor utsträckning är samma aktörer som samverkar geografiskt.

Platssamverkan Västertorp startades upp 2018. Utifrån 2020 års revidering av polisens och stadsdelsförvaltningens samverkansöverenskommelse och den framtagna lägesbilden så inkluderades Fruängen och Hägerstensåsen i platssamverkan där aktörer som kan påverka tryggheten och det brottsförebyggande arbetet på platsen deltar och där åtgärdsplan/åtgärdsplaner upprättas.

Platssamverkan Älvsjö/Solberga

Området har haft en positiv utveckling och utifrån 2023 års inhämtningaupdrag bedömdes inte Älvsjö/Solberga längre vara ett utsatt område.

Viss problematik kvarstår dock. Älvsjö torg, Resecentrum och delar av Solberga besöks av olika ungdomar och unga vuxna som tillhör eller har koppling till kriminella nätverk vilket medför brottslighet och risk för rekrytering av barn och unga. I området finns en öppen drogscen vilket medför en ökad otrygghet för boende och näringsidkare vid platsen.

Öppen drogscen

Området Älvsjö centrum och Solberga är klassificerat som öppen drogscen utifrån Polisregion Stockholms kriterier. Definitionen av en öppen drogscen är en geografisk,

bestående plats där bruk och försäljning av narkotika sker offentligt och uppfattas som problematisk av myndigheter eller allmänheten. Det är allmänt känt att narkotika hanteras öppet på ett flertal platser i länet. Dessa platser spelar inte enbart en central roll som brottsplats för narkotikabrott. De är även platser där unga personer riskerar att etablera ett missbruk av narkotika och en kriminell livsstil. Platserna genererar även otrygghet för allmänheten bland annat på grund av våldsbrottsligheten i områden. Under 2023 minskade arean kring den öppna drogscenen och arbete kring platsen kommer vara fortsatt prioriterad i samverkan mellan polis och stadsdelsförvaltningen.

Övriga platser

Sett till lokal lägesbild och sammantagen information sker återkommande samverkan på vissa platser så som exempelvis Västberga. Utifrån 2023 års sammantagna lägesbild så ser vi att fokus behövs läggas på en del nya platser så som exempelvis Aspudden.

Systemhotande brottslighet

Beskrivning av området:

Brottslighet riktad mot välfärdssystemen är systemhotande då både resursfördelning och myndighetsutövning påverkas. Välfärdsbrott innebär ett felaktigt utnyttjande av skattemedel, vilket riskerar att hota legitimiteten för både välfärden och det offentliga. Långsiktigt är välfärdsbrott ett hot mot demokratin och riskerar även att leda till att tillit och förtroende för samhällsinstitutioner undergrävs. Det kan handla om arbetslivskriminalitet eller otillåten påverkan, exempelvis mot enskilda personer eller desinformationskampanjer mot socialtjänsten, och även om bedrägerier mot utbetalande myndigheter och kommuner, exempelvis ekonomiskt bistånd och föreningsbidrag.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Polisen arbetar trygghetsskapande på flera nivåer för att öka förtroendet från allmänheten vilket i sin tur ökar anmälningsbenägenheten, vid exempelvis övergrepp i rättssak. Informationsdelning från samverkanspartners ger också polisen möjlighet att identifiera aktörer som kan vara utsatta för otillåten påverkan eller övergrepp i rättssak och kan på så sätt försöka initiera kontakt.

Polisen utför riktade arbetsplatskontroller under ledning av regionala AKC (Center mot arbetslivskriminalitet) där flertalet myndigheter samverkar. Fokus för arbetet är systemhotande arbetslivskriminalitet där aktörer snedvrider konkurrensen på

Diarienummer:

Lokalpolisområdena Skärholmen och Globen:

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen Hägersten-Älvsjö grundskoleområde

arbetsmarknaden, exploaterar människor, utnyttjar skatte- och välfärdssystemet samt används som verktyg för att begå brott.

En lokal samverkan i samma anda skall drivas för att fånga upp den lokala problematik som regional ledning ej hanterar. Där rätt instanser har samverkan och nyttjar sekretessbrytande regler för att komma åt arbetslivskriminaliteten.

Stockholms stad och stadsdelsförvaltningen ska stärka och utveckla arbetet för att motverka välfärdsbrottslighet. Förvaltningens olika avdelningar arbetar sedan tidigare aktivt med välfärdsbrottslighet och de olika avdelningarnas arbete ska nu sammanställas och bli en tydligare del av samverkansöverenskommelsen.

Stadsdelsförvaltningen har rutiner och riktlinjer för att hantera och förebygga otillåten påverkan, hot och våld mot anställda och uppföljning av förvaltningens incidentrapporteringsystem IA och förvaltningens säkerhetssamordnare utbildar personal.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

Beskrivning av området:

Risken för att bli utsatt för brott ser olika ut för olika individer och samhällsgrupper. Exempelvis personer som utsätts för sexualbrott, våld i nära relation, barn som utsätts för våld eller bevittnar våld i nära relation, personer utsatta för människohandel klassas som särskilt utsatta brottsoffer³. Det finns brottsoffergrupper som har begränsad förmåga att hantera brott de utsätts för, vilket innebär att de är särskilt sårbara. Det handlar ofta om brottsoffer som på olika sätt är beroende av människor i sin närhet eller av gärningspersonen. Exempel på sårbara brottsoffer kan vara äldre utsatta för bedrägeri, personer utsatta för hedersrelaterat våld, brott mot personer utifrån deras etnicitet, nationalitet, funktionsnedsättning, kön, religion eller sexuella läggning. I många fall riktar gärningspersonen in sig på offret just på grund av dess tillhörighet till någon av de nyss nämnda grupperna.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Polismyndigheten har en särskild insats som benämns Initiativ Gryning som startades för några år sedan i Stockholm för att förbättra det långsiktiga arbetet mot särskilt utsatta brottsoffer. Gryning fokuserar på brott i nära relation, våldtäkter och sexualbrott

³ Polisens beslutsprotokoll RPC 112/2019

mot barn inklusive internetrelaterade sexuella övergrepp såsom grooming och barnpornografi. Lokalpolisområdena kommer fortsätta arbetet med Initiativ Gryning i linjeverksamheten från strategisk nivå hela vägen ut i linjeverksamheten.

Brottskategorin bedrägerier mot äldre har ökat markant de senaste åren i hela landet. Polisen i Skärholmen tillsammans med Stockholms Stad arrangerar därför en ny samverkan där representanter från lokalpolisen, bedrägerienheten och Stockholms stad deltar. Syftet med mötesforumet är att ta fram och implementera en gemensam strategi och stärka de förebyggande åtgärderna. Framåt kommer detta att mynna ut i olika aktiviteter som avser att förebygga brott inom denna kategori samt mer effektiv informationsdelning där den har störst effekt.

Former för att utveckla det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet när det gäller äldre och funktionsnedsatta görs i samverkan med brukare, medarbetare inom äldreomsorgen och avdelningen för funktionsnedsättning och socialpsykiatri, organisationer och stadsdelsförvaltningens Pensionärsråd och Rådet för funktionshinderfrågor.

Arbetet i stadsdelsområdet och socialtjänst beaktar särskild utsatta och sårbara brottsoffer och ingår i samverkan vid relationsvåldscentrum i Skärholmen där stöd till personer utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck ges.

Kriminella miljöer och livsstilar

Beskrivning av området:

I staden finns unga och vuxna som verkar i kriminella miljöer vars livsstil har en påverkan på såväl brottslighet som trygghet. Det påverkar även de kriminellas anhöriga.

Exempel på kriminella miljöer och livsstilar är nätverkskriminalitet, våldsbejakande extremism och terrorism samt risksupportermiljö. Effektiva och ändamålsenliga åtgärder behöver vidtas mot personer som är inblandade i dessa miljöer.

- Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.
- Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Avhopparverksamheten – År 2009 kom det ett regeringsuppdrag som skulle se över Avhopparverksamheten vilket mynnade ut i ett projekt som nu 2023 är ett fastslaget arbetssätt för Polisen tillsammans med den lokala kommunen för att omhänderta och återintegrera personer som vill lämna sitt kriminella liv.

På lokal nivå gestaltar det sig i en nära samverkan mellan Polis och Socialtjänst där man intensivt arbetar med att identifiera och bearbeta potentiella avhoppare till att bli mottagliga för hjälp från samhälle. Detta arbete är nära sammankopplat med Trefasarbetet och från lokalpolisen finns det en tydlig kommunikationsväg till stadsdelen. Lokalpolisområdena har dedikerad personal i form av avhopparsamordnare som jobbar uppsökande i samverkan med bland annat stadsdelen för att nå ut till individer i våra lokalpolisområden.

Avdelningen för social omsorg Hägersten-Älvsjös stadsdelsförvaltning har tagit fram rutiner för ”vägen in” för de som vill lämna organiserad brottslighet eller kriminella nätverk. Ansvariga på förvaltningen samverkar med ansvariga i de olika lokalpolisområdena.

Arbetet mot våldsbejakande extremism utförs enligt Stockholm stads och polisens övergripande riktlinjer och rutiner samt utifrån Hägersten-Älvsjös handlingsplan mot våldsbejakande extremism.